

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/44/2022
Identifikačné číslo spisu:	1112215655
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1112215655.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice, Komenského 50, IČO: 36 570 460, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kerecman, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice, Rázusová 1, IČO: 36 588 725 proti žalovanému I. I., X., O. XX/A, zastúpenému advokátkou Mgr. Renátou Dobrovodskou, Bratislava, Námestie slobody 11, o zaplatenie 8 325,29 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde IV (pôvodne na Okresnom súde Bratislava I) pod sp. zn. B1-15C/60/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/123/2019 z 29. októbra 2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 13. júna 2018 č. k. 15C/60/2013-500 žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uložiť žalovanému povinnosť jej zaplatiť istinu 8 325,29 eura s príslušenstvom titulom neuhradenej faktúry č. XXXXXXXXXXXX za vodné a stočné pre odberné miesto Námestie, Revúca, v zmysle zmluvy o dodávke vody a odvádzaní odpadových vôd č. XXX/XXXX zo dňa 13.7.2004, za obdobie od 20.6.2009 do 4.9.2009 pre odberné miesto Námestie 9, Revúca a titulom neuhradenej faktúry č. XXXXXXXXXXXX z 30.9.2010 za vodné a stočné za obdobie od 22.6.2010 do 23.9.2010 pre odberné miesto Námestie 9, Revúca, zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.)

1.1. Podľa súdu prvej inštancie vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zmluvy č. XXX/XXXX a č. XXXX/XXXX, ktoré uzatvorila žalobkyňa so žalovaným ako fyzickou osobou majú charakter spotrebiteľských zmlúv, obe zmluvy podpísal žalovaný ako fyzická osoba. Najspornejšou skutočnosťou podľa prvoinštančného súdu bolo, či žalobkyňa bola oprávnená fakturovať žalovanému vodné a stočné na základe zmluvy č. XXX/XXXX, keď žalovaný kontinuálne v konaní tvrdil, že zmluva č. XXX/XXXX

bola nahradená zmluvou č. XXXX/XXXX, ktorá ale už bola v čase fakturácie zrušená. Žalobkyňa túto skutočnosť spochybňovala pričom tvrdila, že predmet oboch zmlúv nie je totožný, nakoľko prvú zmluvu č. XXX/XXXX uzatvorila dňa 13.7.2004 ako predávajúca so žalovaným ako kupujúcim a predmetom bola dodávka vody a odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie (t. j. vodné a stočné) na odbernom mieste Y, G., č. odberného miesta XXXXXX a na odbernom mieste B, G., č. odberného miesta XXXXXX, s hlavným vodomerom č. XXXXXXXX. Predmetom druhej zmluvy č. XXXX/XXXX, uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 14.2.2006, bola dodávka vody a odvádzanie odpadových vôd na odbernom mieste B, G., č. odberného miesta XXXXXXXX s podružným vodomerom č. XXXXXXXX. Dňa 6.2.2009 žalovaný požiadal žalobkyňu o odkúpenie podružného vodomeru č. XXXXXXXX a ukončenie zmluvy č. XXXX/XXXX. Dňa 20.3.2009 dohodou zmluvných strán zmluva č. XXXX/XXXX zanikla. Pokiaľ išlo o tieto tvrdenia, vykonaním dokazovaním z predložených zmlúv, ich jednotlivých častí a ustanovení podľa súdu prvej inštancie nijako nevyplyvalo, žeby zmluva č. XXX/XXXX. sa vzťahovala na hlavný vodomer č. XXXXXXXX a ani to, že zmluva č. XXXX/XXXX sa mala vzťahovať na vodomer podružný č. XXXXXXXX, ani dohoda o zániku zmluvy č. XXXX/XXXX nepreukazuje tvrdenia žalobkyne, žeby sa táto mala vzťahovať na spomínaný podružný vodomer, taktiež z predložených listín nevyplyvalo žeby žalovaný požiadal žalobkyňu o odkúpenie podružného vodomeru a ani to, žeby zmluvy boli vedené na žalovaného ako jednotkového či dvojkového odberateľa podnikateľa. Ak v konaní nebolo sporné, že na jednom odbernom mieste môže byť iba jeden hlavný vodomer, resp. zmluvu týkajúcu sa hlavného vodomeru vzťahujúcu sa na jedno odberné miesto je možné mať uzatvorenú medzi tými istými účastníkmi len raz, ale nie je vylúčené aby na ňom bol osadený aj vodomer podružný, teda aby na jednom odbernom mieste bola uzatvorená zmluva na hlavný i podružný vodomer, práve toto tvrdenie dôkazne žalobcom preukázané nebolo. Preto sa podľa súdu prvej inštancie bolo možné stotožniť s argumentáciou žalovaného, že zmluva č. XXX/XXXX nahradila zmluvu č. XXXX/XXXX (zrejme opačne - pozn.), týkajúcu sa zhodne odberného miesta č. XXXXXX, vzťahujúceho sa na rovnaký okruh zmluvných strán a označujúce odberateľa - žalovaného v zmluvách rovnakým číslom, keď odlišnosť predmetu týchto zmlúv nebola v konaní preukázaná, pričom je zrejmé, že dve zmluvy s totožným predmetom paralelne koexistovať nemohli. Z obsahu listinných dôkazov predložených žalovaným vyplýva, že dňa 14.2.2006 uzavrel so žalobcom zmluvu č. XXXX/XXXX, v ktorej je ako odberateľ označený číslom XXXXXXXXXX s tým, že jej predmetom bola dodávka pitnej vody z verejného vodovodu, odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie, odvádzanie vody z povrchového odtoku (voda z atmosférických zrážok odvádzaná verejnou kanalizáciou) podľa špecifikácie uvedenej v článku 4 tejto zmluvy, z ktorého vyplýva, že adresa odberného miesta je B. U., G., číslo odberného miesta XXXXXX. Obe strany sporu považovali za nespornú skutočnosť, že rovnakým číslom bol označený odberateľ i odberné miesto aj v zmluve č. XXX/XXXX, ktorá sa v časti týkajúcej sa odberného miesta XXXXXX vzťahovala na vodomer hlavný.

1.2. Žalobkyňou vystavená faktúra č. XXXXXXXXXXXX z 10.9.2009 pre odberné miesto B. 9, G., číslo odberného miesta XXXXXXXXXXXX, za obdobie od 20.6.2009 do 4.9.2009 bola tak podľa súdu prvej inštancie vystavená bez právneho titulu, keďže účtované obdobie bolo viazané na zmluvu z 13.7.2004 ktorá bola zmenená zmluvou zo 14.2.2006 k číslu odberného miesta XXXXXXXX, ktorá v čase fakturácie už neexistovala. Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX z 30.9.2010 súd prvej inštancie zistil, že predmetná faktúra bola vystavená pre odberné miesto B. 9, G., číslo odberného miesta XXXXXXXXXXXX (pred prečíslovaním XXXXXX), za obdobie od 22.6.2010 do 23.9.2010 na sumu 2 787 eur, číslo právnej zmluvy XX-XXXXXXXXXXPDXXXX. Ak žalobkyňa na základe tejto faktúry žiadala po dobropisovaní od žalovaného zaplatiť sumu 1 668,27 eura, pričom v samotnej faktúre uvádza číslo právnej zmluvy XX-XXXXXXXXXXPDXXXX bolo zrejmé, že na rozdiel od svojich vyjadrení už na faktúre žalobkyňa deklarovala právny základ svojho nároku zmluvou XX-XXXXXXXXXXPDXXXX, keď slovné spojenie číslo právnej zmluvy, takýto záver bežnému i nezainteresovanému čitateľovi tejto listiny evokuje. Zmluvu č. XX-XXXXXXXXXXPDXXXX však žalobkyňa k žalobe ako dôkaz nepriložila a svoj nárok odvodzovala od zmluvy č. XXX/XXXX v rozpore s predloženou fakturáciou, čo len podporovalo zistené skutočnosti o nejasnosti žalobcovej fakturácie ako takej.

1.3. K odôvodneniu celkovej spornosti a nejasnosti fakturácie i žalobkyňou predloženej zmluvnej dokumentácie súd prvej inštancie uviedol, že v písomnom podaní z 1.2.2018 žalobkyňa konštatuje, že medzi ňou ako predávajúcou a žalovaným ako kupujúcim boli na jedno odberné miesto č. XXXXXXXX (z dôvodu prechodu evidenčného systému do systému Sap žalobkyne prečíslované na odberné miesto

XXXXXXXXXX) uzavreté dve zmluvy a to dňa 13.7.2004 Zmluva o dodávke vody a odvádzaní odpadových vôd č. XXX/XXXX a dňa 14.2.2006 Zmluva č. XXXX/XXXX o dodávke vody a odvádzaní odpadových vôd. Povinnosť platiť vodné a stočné mala vzniknúť žalovanému na základe Zmluvy č. XXX/XXXX o dodávke vody a odvádzaní odpadových na odberné miesto B. U., G., č. odberného miesta XXXXXX (neskôr v systéme žalobcu prečíslované na č. XXXXXXXXXXXX) uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.7.2004, na základe ktorej ho vyúčtovala žalobkyňa žalovanému dňa 10.9.2009 faktúrou č. XXXXXXXXXXXX a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX. Z uvedeného i predložených zmlúv bolo podľa prvoinštančného súdu zrejmé, že ak číslo odberného miesta na zmluve č. XXX/XXXX je 6 ciferné (XXXXXX) číslo odberného miesta na zmluve č. XXXX/XXXX je sedemciferné (XXXXXXXX). Z pohľadu evidenčného nejde o totožné číselné označenia, a to aj napriek tomu že žalobkyňa ho sama za také považuje, pričom obe takto očíslované odberné miesta sa mali po prečíslovaní premietnuť do úplne totožného označenia odberného miesta označeného číslom XXXXXXXXXXXX, ktoré bolo uvádzané na faktúrach. Ak potom nebolo sporné, že zmluva č. XXXX/XXXX zanikla, pričom žalobkyňa tvrdila, že na jej základe ani nefakturuje, uvedenému nezodpovedá skutočnosť, že číslo odberného miesta zo zmluvy č. XXXX/XXXX označené v zmluve i podaniach žalobcu ako č. XXXXXXXX bolo taktiež zmenené práve na číslo odberného miesta XXXXXXXXXXXX, ktoré je na faktúrach uvedené. Bez ohľadu na to, či šlo o omyl, resp. zámer zo strany žalobkyne, je táto skutočnosť len poukazom na to, že dokumentácia žalobkyne vykazuje vážne nedostatky, pre bežného spotrebiteľa znaky neurčitosti. Je zrejmé, že žalobkyňa sama zmluvy č. XXX/XXXX a č. XXXX/XXXX považuje za vzťahujúce sa na to isté odberné miesto, pričom reálne, tieto odberné miesta číselne označila odlišne, čím ak odberné miesto je nielen miestom odberným ale zároveň fakturačným, spôsobuje takéto označenie neurčitosť takejto zmluvy a následne i fakturácie. V zmysle popísaného je potom žalobkyňou predložená fakturácia nepreskúmateľná, keď nie je možné bez akýchkoľvek pochybností vylúčiť akej zmluvy sa týka, ktorého odberného miesta, pričom číslo merača na ktorom boli sporné hodnoty pretečenej vody namerané a fakturované taktiež zo zmlúv ani iných žalobkyňou predložených dôkazov nevyplýva, nie je možné spárovať sporné zmluvy s tvrdeniami žalobkyne a k nim pridelených číslach vodomero a ak podľa žalobkyne je irelevantné akým meradlom bola spotreba nameraná (či hlavným alebo podružným) a žalovaný sa v konaní bránil, že práve zmluva č. XXXX/XXXX sa vzťahovala na podružný vodomér, ktorý mal byť už v čase fakturácie demontovaný, musela byť táto skutočnosť v konaní preukázaná. Tvrdenie žalobkyne, že nemá zo zákona povinnosť čísla meračov v zmluvách uvádzať, ju nezbavuje preukazovať svoje tvrdenia. Na základe uvedeného súd prvej inštalácie dospel k záveru, že neexistovala zmluva, ktorá by predstavovala zmluvný základ pre vystavenie faktúry č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, pričom dôkazné bremeno o existencii nároku na zaplatenie faktúr na základe zmluvy č. XXX/XXXX žalobkyňa neuniesla.

1.4. K spornosti prečíslovania odberného miesta prvoinštančný súd poukázal na to, že žalobkyňa ozrejmlila, že prečíslovala odberné miesto č. XXXXXX v presne nezistenom čase na odberné miesto č. XXXXXXXXXXXX. Uvádzala, že ide o interné označenie resp. číslovanie odberných miest, pričom po zavedení systému Sap bolo pôvodné číslo odberného miesta vygenerovaním nového čísla prečíslované. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa túto skutočnosť žalovanému neoznámila, ani zmluvu dodatkom v časti označenia čísla odberného miesta nemenila. Prvoinštančný súd uviedol, že ak žalobkyňa číslo odberných miest v zmluvách uvádzala a následne podmieňovala dodanie služby na v zmluve učené presne označené odberné miesto, mala takúto zmenu žalovanému prinajmenšom oznámiť písomne (ak už zmluvu nemenila dodatkom k zmluve), tak aby zamýšľaná zmena mala voči žalovanému účinky (označenie odberného miesta číslom XXXXXXXXXXXX napokon vyplýva až zo zmluvy č. XX-XXXXXXXXXXPDXXXX, táto skutočnosť nebola v konaní sporná). Ak teda mala žalobkyňa odstrániť rozpor, ktorý vyplýva z listinných dôkazov (faktúr, ktoré sú všetky viazané na odberné miesto, č. XXXXXXXXXXXX, pôvodne očíslované ako o.m. č. XXXXXX o čom sa žalovaný dozvedel až v priebehu konania) zo zmluvy o dodávke vody a odvádzaní odpadových vôd č. XXX/XXXX vyplýva, že sa vzťahuje na odberné miesto č. XXXXXX a XXXXXX, avšak faktúry, ktoré žalobca predložil sa týkajú odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX, tento zjavný nesúlads medzi skutkovými tvrdeniami v žalobe a listinnými dôkazmi predloženými žalobcom odstránený dostatočne nebol.

1.5. Prvoinštančný súd tiež zdôraznil, že pokiaľ ide o možnosť posudzovať upletený nárok z titulu bezdôvodného obohatenia či náhrady škody, súd túto nevyhodnocoval, nakoľko žalobkyňa si svoje nároky počas konania z týchto dôvodov nikdy neuplatňovala.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom sp. zn. 10Co/123/2019 z 29. októbra 2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II).

2.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom prvoinštančného súdu, že žalobkyňa v konaní dôkazné bremeno neunesla, nakoľko zrozumiteľným a určitým, resp. preskúmateľným spôsobom v konaní nepreukázala zmluvnú podstatu vystavených faktúr č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX, t. j. fakturáciu vodného a stočného za obdobie od 20.6.2009 do 4.9.2009, na základe Zmluvy č. XXX/XXXX, ktorú dňa 13.7.2004 so žalovaným uzavrela, s číslom odberného miesta XXXXXXXXXXXX, s číslom vodomeru XXXXXXXX, vodné - odpočet podružného odberu s číslom vodomeru XXXXXXXX, za vodné s číslom vodomeru XXXXXXXX, fakturované vodné a stočné v sume 4 933 eur, za stočné - odpočet podružného odberu s číslom vodomeru XXXXXXXX, s číslom zmluvného účtu XXXXXXXXXXXX a zákazníckym číslom žalovaného XXXXXXXXXXXX.

2.2. Podľa odvolacieho súdu nebolo možné stotožniť sa s odvolacími námietkami žalobkyne, že sa súd prvej inštancie v konaní nevysporiadal s preukázanou skutočnosťou, že žalovanému reálne dodala fakturované množstvo vody v súlade s § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. a zaoberal sa pre vec nepodstatnými okolnosťami (čísla odberných miest, resp. ich označenie a prečíslovanie a iné), nakoľko je nesporné, že dodávateľ (predávajúci) je povinný pri fakturovaní dodaného množstva vody identifikovať odberné miesto a odberateľa, ako aj číslo zariadenia na meranie spotreby vody (číslo vodomeru), a samozrejme právny akt, na základe ktorého vznikol zmluvný vzťah medzi dodávateľom a odberateľom, pričom ako vyplýva z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie právne relevantným spôsobom, resp. žiadnym spôsobom uvedeného nepreukázala, keďže žiadny dôkaz k svojim tvrdeniam, že faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2010 na sumu 2 787 eur, po vystavení dobropisu suma 1 668, 27 eura (z ktorej vyplýva, že odpočet vodného bol za obdobie od 22.6.2010 do 23.9.2010, množstvo v m³ 1207 vodné a stočné 1204 m³), číslo zmluvného účtu XXXXXXXXXXXX., zákaznícke číslo žalovaného XXXXXXXXXXXX, číslo odberného miesta XXXXXXXXXXXX, miesto odberu B. 9, G., je odvodená od zmluvy č. XXX/XXXX a to napriek tomu, že samotná žalobkyňa na tejto zmluve označila zmluvný vzťah so žalovaným číslom právnej zmluvy XX-XXXXXXXXXPDXXXX, ktorú však v konaní vôbec nepredložila.

2.3. Odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že nakoľko je zmluva právnym úkonom, na vznik ktorého treba spravidla aspoň dva prejavy vôle, resp. právne úkony, aspoň dvoch subjektov (zmluvných strán), a ktorý zakladá určitý (konkrétny) právny vzťah medzi týmito subjektmi, a z ktorej spravidla vznikajú stranám práva a povinnosti, bolo elementárnou povinnosťou žalobkyne, pokiaľ chcel byť v spore úspešná, predložiť dôkaz, z ktorého svoj nárok uplatnený žalobou v konaní odvodzuje, t. j. faktúru s označením zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, nakoľko však žalovaným nezaplatené faktúry, na základe ktorých si v konaní uplatnila nárok za neuhradené vodné a stočné neboli vystavené na základe zmluvy č. XXX/XXXX, žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno, ako správne v napadnutom rozsudku skonštatoval aj prvoinštančný súd.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktoré vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces namieta v súvislosti s nepreskúmateľnosťou, arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia, ktoré podľa dovolateľky nedáva odpovede na základné otázky podstatné a významné pre rozhodnutie vo veci. Podľa žalobkyne odvolací súd len nekriticky prevzal závery súdu prvej inštancie bez toho, aby sa riadne zaoberal odvolacími námietkami. Poukázala na to, že odvolací súd sa k aplikácii ustanovenia § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. v odôvodnení vôbec nevyjadril, len konštatoval, že sa s touto odvolacou námietkou nestotožnil. Táto odvolacia námietka však podľa dovolateľky mala vo veci zásadný význam, pretože pokiaľ podľa § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. právo na vodné vzniká už samotným vtokom do potrubia napojeného bezprostredne za meradlom, čo je preukázané už zaznamenaním prietoku vody vodomermom, potom s ohľadom na nespornosť vykonaného odpočtu meradla ako aj existencie jediného odberného miesta na adrese B., G., bolo zrejmé, že nárok na zaplatenie vodného vznikol a ani prípadné formálne vady faktúr na tomto závere nemohli nič zmeniť, keďže faktúry nie sú právnym titulom vzniku nároku, ale výzvou na plnenie a podkladom účtovníctva. Podľa žalobkyne prevzatie záverov súdu prvej inštancie znamenalo odobrenie aj tých záverov, ktoré v

predchádzajúcim zrušovacom rozhodnutí samotný odvolací súd označil ako nesprávne (záver o tom, že zmluva č. XXX/XXXX bola zmenená zmluvou č. XXXX/XXXX zo dňa 14.2.2006 je nesprávny, keďže ani v jednom článku zmluvy č. XXXX/XXXX nebolo zakotvené, že jej uzavretím došlo k zrušeniu zmluvy č. XXX/XXXX a ani, že ju nahrádza), čo s ohľadom na prvé rozhodnutie odvolacieho súdu, nemôže obstať a zakladá nepresvedčivosť odôvodnenia a rozporov odvolacieho súdu.

3.2. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobkyňa videla pri riešení otázky „Či dochádza k zániku zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd uzatvorenej podľa § 15 ods. 7 písm. b) a § 16 ods. 7 písm. b) zákona č. 442/2002 Z. z. v obligatórnej písomnej forme už samotným uzatvorením ďalšej zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd s prihladnutím na ustanovenie § 570 ods. 1 a 2, § 571, § 572 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka?“. Podľa žalobkyne mal odvolací súd správne vyššie uvedenú právnu otázku posúdiť tak, že zmluva o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd uzatvorená podľa zákona č. 442/2002 Z. z. nezaniká už samotným uzatvorením ďalšej zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd, nakoľko s prihladnutím na jej obligatórnu písomnú formu môže byť nahradená iba písomnou dohodou o nahradení záväzku novým záväzkom (§ 570 Občianskeho zákonníka) alebo zrušená písomnou dohodou o zrušení záväzku (§ 572 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktoré vyžadujú, aby vôľa zrušiť doterajší záväzok (zmluvu) alebo ho nahradiť novým záväzkom jednoznačne vyplývala z obsahu dohody jej účastníkov. To platí aj v prípade, ak sa novšia zmluva o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd týkala toho istého odberného miesta, pretože v takom prípade by sa jednalo o počiatočnú faktickú či právnu nemožnosť plnenia, ktorá spôsobuje absolútnu neplatnosť novšej zmluvy (§ 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a nie zánik skôr uzatvorenej zmluvy. S ohľadom na vyššie uvedené, preto záver súdu o neexistencii zmluvného základu fakturácie vodného a stočného nemôže obstať, pretože v období, za ktoré požaduje svoj nárok na zaplatenie vodného a stočného bola medzi stranami sporu stále v platnosti zmluva č. XXX/XXXX zo dňa 13.7.2004, ktorá bola platným právnym úkonom a oprávňovala na vykonanie fakturácie vodného a stočného žalovanému.

3.3. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobca videl aj pri riešení otázky „Či ak podľa § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. vzniká právo na vodné vtokom vody do potrubia bezprostredne za meradlom, toto právo na vodné nevzniká v prípade, ak faktúry vystavené dodávateľom neobsahujú údaj o čísle zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd alebo o čísle odberného miesta, pri ktorom je vo faktúrach uvedená jeho adresa?“ Dovolateľ uviedol, že odvolací súd mal správne vyššie uvedenú právnu otázku posúdiť tak, že keďže právo na vodné vzniká v súlade s 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. už samotným vtokom vody do potrubia napojeného bezprostredne za meradlom bez ohľadu na právny dôvod prietoku resp. vtoku vody cez meradlo ako aj vlastníctvo vodovodnej prípojky za meradlom, pre priznanie práva na vodné postačuje preukázanie dodávky pitnej vody, zaznamenananej meradlom, pričom samotné vystavenie faktúry ako jej prípadné nedostatky nemôžu mať pre vznik práva na vodné žiaden právny význam, a to ani v prípade, ak faktúra neobsahuje údaj o čísle zmluvy alebo o čísle odberného miesta.

3.4. Žalobkyňa navrhla dovolaciemu súdu zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby ho dovolací súd ako nedôvodné zamietol a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky

štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

10. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Dovolateľka namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné až arbitrárne, pretože nedáva odpovede na základné otázky podstatné a významné pre rozhodnutie vo veci a dovolací súd len nekriticky prevzal závery súdu prvej inštancie bez toho, aby sa riadne odvolacími námietkami riadne zaoberal.

15. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu

pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

16. Dovolací súd pritom dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrálne (svojoľné). Za rozhodujúce pritom považoval, že odôvodnenie obidvoch rozsudkov (konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu) zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia každého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia obidvoch súdov je koherentná a ich rozhodnutia konzistentné, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe súdy dospeli, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

17. Dovolateľka konkrétne argumentovala tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej podstatnou odvolacou argumentáciou založenou na namietaní, že prvoinštančný súd na vec neaplikoval § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z., na aplikáciu ktorého boli splnené všetky zákonné podmienky, keďže vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že so žalovaným platne uzatvorili zmluvu č. XXX/XXXX zo dňa 13.7.2004, ktorej predmetom bola dodávka pitnej vody a odvádzanie odpadových vôd pre odberné miesto žalovaného B. G., že žalovaný bol odberateľom pitnej vody a producentom odpadových vôd aj v období od 22.6.2010 do 23.9.2010, v ktorom vzniklo fakturované vodné a stočné, pričom počiatočný a konečný stav vodomera nebol medzi stranami sporu nikdy sporný a preukázala, že pitnú vodu žalovanému riadne dodala čím jej vzniklo právo na zaplatenie vodného ako aj s ním súvisiaceho stočného. Táto odvolacia námietka mala vo veci zásadný význam, pretože pokiaľ podľa § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. právo na vodné vzniká už samotným vtokom do potrubia napojeného bezprostredne za meradlom, čo je preukázané už zaznamenaním prietoku vody vodomermom, potom s ohľadom na nespornosť vykonaného odpočtu meradla ako aj existencie jediného odberného miesta na adrese B. G., bolo zrejmé, že nárok na zaplatenie vodného vznikol a ani prípadné formálne vady faktúr na tomto závere nemohli nič zmeniť, keďže faktúry nie sú právnym titulom vzniku nároku, ale výzvou na plnenie a podkladom účtovníctva.

18. Dovolací súd v danej súvislosti upriamuje pozornosť na umožnenie odvolaciemu súdu procesným právom, aby takýto súd, pokiaľ sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia, sa v odôvodnení len obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). V týchto prípadoch potom stačí, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, keď spätosť potvrdzovaného a potvrdzujúceho rozsudku vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu a rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie; ak sa však odvolací súd rozhodne ísť touto cestou, vedome tým preberá zodpovednosť i za kvalitu argumentácie

súdu prvej inštancie (t. j. či v prípadnom dovolacom konaní obstoí ako ním potvrdené rozhodnutie, tak i ním samým doplnené dôvody). Dopĺňanie ďalších dôvodov na podporu argumentácie prvoinštančného súdu (zo strany súdu odvolacieho) v tomto prípade nie je pravidlom (ale výnimkou) a môže sa stať, že toto ani nebude reálne možné, ak súd prvej inštancie sa v rámci odôvodňovania svojho rozhodnutia, neskôr podrobovaného prieskumu v odvolacom konaní sám objektívne uspokojivým spôsobom vyporiada so všetkými relevantnými argumentmi všetkých sporových strán a ani odvolanie neprinesie nič iné, než polemiku s takýmito jeho úvahami. O takýto prípad išlo aj v danej veci, keď odvolací súd k odvolacej námietke žalobkyne založenej na zdôraznení § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z., z ktorého zákonného ustanovenia má podľa „odvolania“ žalobkyne priamo vzniknúť nárok na zaplatenie fakturovaného množstva vody reálne žalovanému dodaného v zmysle zmluvnej povinnosti podľa platne uzatvorenej zmluvy č. XXX/XXXX zo dňa 13.7.2004, bez potreby zaoberania sa pre vec nepodstatnými okolnosťami (čísla odberných miest, resp. ich označenie a prečíslovanie a iné) uzavrel, že: „Nebolo možné stotožniť sa s odvolacími námietkami žalobcu, že sa súd prvej inštancie v konaní nevysporiadal s preukázanou skutočnosťou, že žalovanému reálne dodal fakturované množstvo vody v súlade s § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. a zaoberal sa pre vec nepodstatnými okolnosťami (čísla odberných miest, resp. ich označenie a prečíslovanie a iné), nakoľko je nesporné, že dodávateľ (predávajúci) je povinný pri fakturovaní dodaného množstva vody identifikovať odberné miesto a odberateľa, ako aj číslo zariadenia na meranie spotreby vody (číslo vodomeru), a samozrejme právny akt, na základe ktorého vznikol zmluvný vzťah medzi dodávateľom a odberateľom, pričom ako vyplýva z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie žalobca ho právne relevantným spôsobom, resp. žiadnym spôsobom nepreukázal, keďže žiadny dôkaz k svojim tvrdeniam, že faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.09.2010 na sumu 2 787 eur, po vystavení dobropisu suma 1 668, 27 eura (z ktorej vyplýva, že odpočet vodného bol za obdobie od 22.06.2010 do 23.09.2010, množstvo v m3 1.207 vodné a stočné 1.204 m3), číslo zmluvného účtu XXXXXXXXXXXX, zákaznícke číslo žalovaného XXXXXXXXXXXX, číslo odberného miesta XXXXXXXXXXXX, miesto odberu B. 9, G., je odvodená od zmluvy č. XXX/XXXX a to napriek tomu, že samotný žalobca na tejto zmluve označil zmluvný vzťah so žalovaným číslom právnej zmluvy XX-XXXXXXXXXPDXXXX, ktorú však v konaní vôbec nepredložil. nakoľko je zmluva právnym úkonom, na vznik ktorého treba spravidla aspoň dva prejavy vôle, resp. právne úkony, aspoň dvoch subjektov (zmluvných strán), a ktorý zakladá určitý (konkrétny) právny vzťah medzi týmito subjektmi, a z ktorej spravidla vznikajú stranám práva a povinnosti, bolo elementárnou povinnosťou žalobcu, pokiaľ chcel byť v spore úspešný, predložiť dôkaz, z ktorého svoj nárok uplatnený v konaní žalobou odvodzuje, t. j. faktúru s označením zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, nakoľko však žalovaným nezaplatené faktúry, na základe ktorých si v konaní uplatnil nárok za neuhradené vodné a stočné neboli vystavené na základe zmluvy č. XXX/XXXX, žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ako správne v napadnutom rozsudku skonštatoval aj prvoinštančný súd.“ (pozri body 10. a 11. napadnutého rozsudku). Ako už bolo uvedené, treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich jednotu.

19. Navyše odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument procesnej strany sporu (II. ÚS 76/07).

20. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľka so závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí odvolacieho súdu nesúhlasí (v danom prípade s názorom odvolacieho súdu o nedôvodnosti odvolacej námietky žalobkyne, podľa ktorej sa súd prvej inštancie v konaní nevysporiadal s preukázanou skutočnosťou, že žalovanému reálne dodal fakturované množstvo vody v súlade s § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. a zaoberal sa pre vec nepodstatnými okolnosťami (čísla odberných miest, resp. ich označenie a prečíslovanie a iné), nakoľko je nesporné, že dodávateľ (predávajúci) je povinný pri fakturovaní dodaného množstva vody identifikovať odberné miesto a odberateľa, ako aj číslo zariadenia na meranie spotreby vody (číslo vodomeru), a samozrejme právny akt, na základe ktorého vznikol

zmluvný vzťah medzi dodávateľom a odberateľom, pričom ako vyplýva z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie žalobca právne relevantným spôsobom, resp. žiadnym spôsobom nepreukázal, keďže žiadny dôkaz k svojim tvrdeniam, že faktúra č. XXXXXXXXXX zo dňa 30. 09. 2010 na sumu 2 787 eur, po vystavení dobropisu suma 1 668, 27 eura (z ktorej vyplýva, že odpočet vodného bol za obdobie od 22.6.2010 do 23.09.2010, množstvo v m3 1.207 vodné a stočné 1.204 m3), číslo zmluvného účtu XXXXXXXXXX, zákaznícke číslo žalovaného XXXXXXXXXX, číslo odberného miesta XXXXXXXXXX, miesto odberu B. 9, G., je odvodená od zmluvy č. XXX/XXXX a to napriek tomu, že samotný žalobca na tejto zmluve označil zmluvný vzťah so žalovaným číslom právnej zmluvy XX-XXXXXXXXXPDXXX, ktorú však v konaní vôbec nepredložil) a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania/strana sporu pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

21. Z obsahu dovolania podľa § 420 písm. f) CSP vyplýva tiež argumentácia dovolateľky týkajúca sa porušenia princípu viazanosti odvolacieho súdu svojim skorším právnym názorom v danej veci.

22. K otázke viazanosti odvolacieho súdu svojim skorším právnym názorom v danej veci najvyšší súd podčiarkuje, že odvolací súd je pri svojom rozhodovaní vo všeobecnosti viazaný len zákonom a rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu vyššej inštancie (§ 455 CSP). Z uvedeného je potom zrejmé, že odvolací súd nie je viazaný svojim skorším právnym názorom v danej veci, pretože zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku nemožno vyvodiť, že by odvolací súd nemohol už raz vyslovený právny názor vo veci v neskoršom odvolacom konaní zmeniť.

23. Ak potom dovolateľka namieta porušenie práva na spravodlivý proces v súvislosti s porušením princípu viazanosti súdu vlastným rozhodnutím vysloveným skôr v konaní a viazanosti súdu prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu prehliada, že právo na spravodlivý proces nemožno interpretovať tak, že by znamenalo právo na priaznivé rozhodnutie vo veci bez ďalšieho a preto nemôže v nepriaznivom závere konštatovať porušenie svojich základných práv. Z daných východísk potom vôbec nevyplýva potreba zaoberať sa najvyšším súdom, či k namietanému odklonu od pôvodného právneho posúdenia i skutočne došlo.

24. Ak dovolateľka považovala za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP nesprávny právny záver súdov nižších inštancií (nesúlad právnych záverov s vykonaným dokazovaním, skutkovými a právnymi zisteniami, nesprávne interpretovanie právnej normy), čím došlo k popretiu jedného z inštitútov práva a z neho vyplývajúce právne účinky (nerešpektovanie ustanovenia § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z.), dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a tiež sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá žalobkyňou tvrdenú vadu zmätočnosti (§ 420 CSP), zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (por. sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

25. Z dovolania (bod 3.2 a 3.3) vyplýva vyvodzovanie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v rámci ktorého žalobkyňa koncipovala dve právne otázky: (i) „Či dochádza k zániku zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd uzatvorenej podľa § 15 ods. 7 písm. b) a § 16 ods. 7 písm. b) zákona č. 442/2002 Z. z. v obligatórnej písomnej forme už samotným uzatvorením ďalšej zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd s prihliadnutím na ustanovenie § 570 ods. 1

a 2, § 571, § 572 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka?" a (ii) „Či ak podľa § 28 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. vzniká právo na vodné vtokom vody do potrubia bezprostredne za meradlom, toto právo na vodné nevzniká v prípade, ak faktúry vystavené dodávateľom neobsahujú údaj o čísle zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd alebo o čísle odberného miesta, pri ktorom je vo faktúrach uvedená jeho adresa?". Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a/ odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil, vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie], a b/ (zároveň) dovolací súd ešte neriešil. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní síce zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napadnuté rozhodnutie, nie je relevantná v zmysle tohto ustanovenia (3Cdo/214/2018).

26. Žalobkyňou obe nastolené otázky nebolo možné považovať za relevantné pre prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ktorých vecnému prejednaniu bránilo nesplnenie podmienky prípustnosti dovolania z dôvodu, že tieto otázky položené dovolaním, neboli otázkami, potrebu riešenia ktorých by žalobkyňa v konaní kvalifikovaným (jednoznačným) spôsobom prezentovala, a nižšie súdy by výslovne na ich riešení založili rozhodnutia, čo vyplýva nielen z dôvodov rozhodnutí nižších súdov (pozri body 1. a 2.) ale aj z odvolania žalobkyne (t. j. porovnaním obsahu odvolania s dovolaním žalobkyne). Žiaden súd nie je povinný za sporovú stranu domýšľať právne (ani skutkové) argumenty, ktoré by odôvodnili jej tvrdenie o nesprávnom právnom posúdení predloženej veci súdom. Ak by tak urobil, potom by poprel svoju úlohu nezávislého arbitra a tiež princíp rovnosti sporových strán, pretože žalovaný by nemal možnosť na takéto dôvody včas v konaní reagovať. I v danom prípade platí, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytnúť príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

27. Dovolací súd v súvislosti s uvedeným zdôrazňuje, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť"), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal" by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti.

28. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

29. Dovolací súd na tomto mieste považuje za potrebné zdôrazniť aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu procesu rigoróznejšieho a odborne náročnejšieho v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa sa musí nevyhnutne venovať zvýšená pozornosť. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až §

435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

30. Dovolací súd tak konštatuje, že dovolanie žalobkyne uplatnené podľa ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 až 435 CSP a preto ho podľa § 447 písm. c) a f) CSP odmietol.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.